

Política-ficció teatral

La dramaturgia contemporània estripa, fins a l'extrem, la situació política catalana i internacional

J.B. / Barcelona
 ● Laura Freijo s'imagina que, per primer cop, una dona aspira a la presidència del govern. Aquesta hipòtesi, avui, és només possible en l'esfera teatral. Per contra, la

companyia de Toni Albà parodia els polítics actuals –amb el clar precedent del programa *Polònia*– i el seu univers protocol·lari, i Lluïsa Cunillé i Xavier Albertí caricaturitzen els partits polítics en una

escena –impossible– en què els portaveus parlamentaris assagen un recull poético-musical en una sala oblidada del castell de Montjuïc. El teatre també permet llegir el pensament d'una legionària a l'Afganis-

tan (a partir del clàssic *Los persas*) i de la dominació dels veïns de la capital (*Homebody Kabul*), recordar l'atemptat dels terroristes txetxens (a partir de *Boris Godunov*) o fer catarsi de l'atemptat de l'11-M.

Avui el teatre ataca la política. I ho fa amb matisos ben diferents. Després d'anys de convulsió al carrer i empatia en l'escena amb els dirigents que treien un país del gris franquisme a través d'una esperançadora transició –que ara es descobreix que va ser massa poc ambiciosa–, els personatges polítics han anat patint el floret de companyies com la d'Els Joglars d'Albert Boadella. Eren cantarelles sonades, que primer despullaven Jordi Pujol (*Operació Ubú*) i, després, Felipe González (*El retablo de las maravillas*). També Jordi Coca va escriure *Platja negra* (1999), una peça en què ja s'evidenciava el desengany pels polítics. Últimament, l'atac és més indiscriminat i explosiu. Si certs polítics teatralitzen les seves intervencions i enuigs, el sector teatral ha pres la mida a la classe política.

► «Assajant Pitarra»

El duet Albertí-Cunillé va fer un exercici de política-ficció situant representants de cada grup polític dins un castell de Montjuïc, ja propietat de l'Ajuntament de Barcelona. Tot i que sense arribar a la paròdia de caricaturitzar els portaveus, es retraten cinc personatges ben marcats políticament que tenen unes idees-força molt gastades en la premsa actual. El repte d'encreuar cites i fragments de Pitarra ho fa més pintoresc. Sorprenen perquè, després de tants estatuts, es continua parlant de la relació Catalunya-Espanya amb els mateixos paràmetres de fa un segle.

► «La candidata»

Laura Freijo, productora des de fa un parell d'anys del programa polític de ràdio de Ramon Miravittles, ha estrenat aquest cap de setmana en el Projecte Vaca l'espectacle *La candidata*. S'imagina el malson la nit abans d'anar a les urnes de la primera dona que aspira a la presidència de la Generalitat. Amb sentit de l'humor i perseguint la vessant hu-

manera de la professional de la política, Freijo planteja una situació que avui encara només pot ser ficció. L'autora ha entrevistat una desena de polítiques. Li ha faltat temps –perquè elles tenen una agenda molt plena, comenta– per completar l'arc. Va començar amb les representants d'esquerra i s'ha quedat sense poder fer un cafè informal amb noms com Carme-Laura Gil, Irene Rigau i Montserrat Nebrera. La

teatre | «protocol per a camaleons»

«Horribilis» Ars Mundi

► **Autors:** Toni Albà, Miquel Àngel Fernández, Jordi Soriano, José A. Pérez, Josep Pla, Albert Requena, Arcadi Garriga i Monsant Ciurana
Directors: Miquel Àngel Fernández i Toni Albà
Intèrprets: Toni Albà, George Lansbury, José A. Pérez, Josep Pla, Albert Requena i Arcadi Garriga
Dia i lloc: Dijous, 15 de novembre (fins al 25) al Sant Andreu Teatre (SAT!), Barcelona

JORDI BORDES
 ● Una llàstima. Està vist que el rei Joan Carles I, com la ministra de Foment Magdalena Álvarez, no n'encerta ni una aquesta tardor. Per què si el públic vol veure la caricatura del rei –que amb tanta creativitat sap improvisar Toni Albà jugant amb l'actualitat política i del cor– es triga més d'una hora a treure'l? Quina necessitat hi ha d'insistir en els soldats incompetents, en el protocol primmirat i excèntric, en les ínfulas de grandesa del comissari de l'exposició? Per què el que ho resol tot és aquell uixer que ranqueja, mentre que l'altre llegeix la cartilla del bon funcionari per no fotre brot? Cal tanta faramalla? Evidentment, no.

El Sant Andreu Teatre (SAT!) gaudirà d'una bona caixa aquestes setmanes. Un resultat d'ocupació que s'ho mereix. Però pot ser un mal favor perquè el públic no pot sortir més que resignat d'aquest muntatge intrascendent i ni tan sols graciós. Els gags són continus però els riures del públic triguen a sentir-se. Al final, el rei ho salva amb allò del «¿Qué hace aquí mi yerno», o el mediàtic «¿Por qué no te callas?». També és bo el Benet XVI, mig sord. Però no salva un espectacle fluix, gris i avorrit.

seva candidata és d'esquerres? L'autora no s'atreveix a afirmar-ho.

► «Realidades avanzadas»

Simona Levy va estrenar la temporada passada un treball que partia d'una revolució al carrer. Els polítics decidien prendre les mesures estructurals següents a partir d'una assemblea que avui recordaria el programa *Tengo una pregunta para usted*, de

Una escena de l'obra, dissabte. / ANDREU PUIG

Ars Mundi parla del daltabaix que es produeix, dues hores abans d'inaugurar una exposició amb la televisió de tot el món en directe, per un error de protocol. Surt el tòpic de la incompetència generalitzada i de l'art abstracte que no entén ningú i que tothom reivindicava. Toni Albà té una professionalitat contrastada. Té espectacles que funcionen tan i tan bé que fa anys

que estan en carter, i més que duraran. Val més que aquest no rodi gaire. Pel bé de la companyia i del teatre d'entreteniment en general. Les cubanades les sap fer bé La Cubana. Val més que cadascú experimenti en el seu terreny que no entrar amb el peu canviat a casa de l'altre. Conclusió: *annus horribilis* per a la monarquia; espectacle fallit per a Albà.

TVE. El públic era l'assemblea i votava opcions clau, com ara l'habitatge, i altres d'intrascendents, que provocaven el riure de l'audiència.

► «En defensa dels mosquits albins»

La comèdia de Mercè Sarrías ridiculitza la hipocresia mediambiental actual. S'imagina una tècnica de medi ambient que és a punt d'aprovar la construcció d'una carretera que

destruirà un paratge natural. El seu exmarit, ecologista convençut, trobarà un mosquit albi en un túnel que, teòricament, hauria de ser suficient per preservar la zona. Només teòricament.

► «Los persas»

Estrenat l'estiu al Festival de Mérida, ja s'ha vist en algunes actuacions a Catalunya. Farà temporada al Romea del 14 de març al 13 d'abril. Pau Mi-

ro i Calixto Bieito han fet una dramaturgia forçada d'*Els Perses* d'Esquil: Natalia Dicenta és una legionària filla d'un soci de l'Atlètic de Madrid. Aquest pateix tant per la filla com pel partit de lliga següent. L'obra dona veu als legionaris que confessen per què estan en aquesta missió humanitària en territori hostil.

► «Homebody Kabul»

També el Romea representarà aquesta peça, dirigida per Mario Gas al Teatro Español, a Madrid. L'obra presenta la difícil situació dels veïns de Kabul que pateixen els atacs de l'exèrcit aliat i la intransigència dels talibans.

► «Boris Godunov»

Alex Ollé (*La Fura dels Baus*) i David Plana versionaran Alexander Puixkin (*Boris Godunov*) tot rememorant el segrest txetxè en un teatre rus fronterer que acabaria amb una massacre per iniciativa de Vladimir Putin. L'obra es representarà a la Sala Gran del TNC del 17 d'abril a l'11 de maig. La Fura ja va invocar el terrorisme –escampant sospitoses motxilles-bomba entre el públic– en el seu últim muntatge, *Imperium*, estrenat a la Xina i que posteriorment es va representar al Grec de Barcelona.

► «Trànsit»

Carles Batlle desglossa una acció intrigant en què una dona mira i remira una maleta en un vagó de tren. Una imatge prou evocadora de l'11-M. *Trànsits* a la Sala Beckett es pot veure fins al 18 de novembre. La temporada passada, *Trenes de marzo* va ser l'òpera de major força en el Festival d'Òpera de Butxaca. Pretenia fer catarsi de l'atemptat terrorista de l'11-M. Rafael Duran va idear una posada en escena minimalista, amb un marcat to de ritual. El solista era una víctima del trajecte que lamentava no haver-se acomiadat de la dona i que provava de comunicar-se amb els polítics i els terroristes per entendre el per què del seu final.